

TUREIN AKIF KESKIN

Napisao ABDULLAH DRURY

Nedavno je obilježen Anzac Day na koji, nema sumnje, većina novozelandskih muslimana, izuzev male zajednice Turaka i konvertita na Islam s porodiènim vezama nije obraèala posebnu pažnju. Međutim oko 20 godina, između kasnih 1950-tih i 1970-tih brat Turèin u Dunedin-u prisustvovao je ceremoniji, uèestvovao u RSA (Returned Servicemen Asociacion – asocijacija ratnih veterana) paradi na taj dan, polagao vijence cvijeæa na spomenik i èitao poruke Turske Ambasade u Australiji. Uvaženi èlan poslovnog društva Dunedina, on je ugošæavao RSA u oba svoja Turska restorana na Anzac Day i bio je predstavnik Turske zajednice u Otagu jedan znaèajan period.

1976. godine emigrirao je s porodicom u SAD i sada postoji samo blijedo sjeæanje na njega kod jednog djela albanske i bosanske braæe u Auckland-u.

Nisam bio u mogućnosti utvrditi da li je on možda još uvijek živ. Niko to ne zna pouzdano.

Prema našim informacijama brat Akif Keskin je rođen 27. jula 1923 u Skoplju, koje je trenutno glavni grad pretežno slavenske i pravoslavno hrišæanske Republike Makedonije.

1920-tih ta teritorija je bila pod kontrolom slovensko-srpskog kralja.

Do 1912 zemlja je bila sastavni dio evropskog djela Otomansko-turskih zemalja (u stvari Mustafa Kemal Atatürk je rođen u gradu Solunu koji je prije 1918. god bio regionalni glavni grad Makedonije)

Velika albansko-muslimanska populacija živjela je tada tamo isto kao i sad

Postojao je također jedan broj turskih seljaka koji je živio u planinama ali većina od njih je emigrirala u Tursku nakon rata.

Apsolutno ništa se ne zna o ranom periodu života Akifa Keskina. Znamo da je se nekako uspio registrovati kao izbjeglica kod IRO - Međunarodne Organizacije za Izbjeglice («International Refugee Organisation», prethodnica UNHCR-a).

U jednom intervjuu 1976. god, Keskin je opisao sebe kao kožarskog radnika u Turskoj koji «nije gubio vremena nakon što je vidio film o Novom Zelandu u istanbulskom kinu 1950.»

31. marta 1951. otisnuo se s grèke luke Pirej na izbjeglièkom brodu SS GOYA, zajedno s drugim evropskim muslimanima, kao što je Albanac hadži Mazhar Krasniæi s Kosova (koji je postao prvi predsjednik Federacije islamskih organizacija Novog Zelanda, 1979. god)

Stigli su zajedno u Wellington 1. Maja 1951. god. i prema IRO, brat Keskin je opisan kao prodavac kožnih artikala. Njegov prvi posao u Novom Zelandu je bio u građevinskoj kompaniji Fletcher Construction Ltd. u Dunedin-u kao fasader, zidar.

Međutim tri godine kasnije, kada je Ministarstvo za Unutrašnje Poslove (Internal Affairs Department) obavilo unutrašnji pregled izbjeglica s broda SS Goya, Keskin je radio u hladnjaèi u Peraori, Timaru. (Boravio je u isto pansionu gdje i danas borave mnogi halal mesari u svojoj «Halal kuæi»)

1956. god. Keskin je živio u Dunedinu i otvorio svoj prvi restoran u ulici «Princess Street» u centralnom djelu grada. Zabilježen je u “Wises New Zealand Post Office Directory, Volume IV, Otago-Southland” edicija za 1957-58, kao vlasnik koji živi na adresi: 39 Cresswell Street. Generalno se vjeruje da je oženio svoju suprugu koja je rođenja u Njemaèkoj u ovo vrijeme. Imali su troje djece: Soraya Nurey, rođena 1957. god., Anafa Yusuf, 1958. god. i Yasmin Leila, 1961 god.

Zanimljivo je da je aprila 1957. Anzac Day ceremoniji u Dunedinu prisustvovao Dr Ismet Eryetishir, a Turski doktor koji je studirao medicinu na «Otago university medical school» a bio je i pripadnik Turske armije. Dr Eryetishir je također tvrdio da je njegov otac služio u Galipolju i prisustvovao je ceremoniji u kompletnoj turskoj vojnoj uniformi.

On i njegova žena bili su dobro primljeni. Dvije godine kasnije brat Akif Keskin i bosanski brat (koi je

još uvijek živ i stanovnik je grada Christchurch) Adem Ferhatović, prisustvovali su ceremoniji na velikom spomeniku «Cenotaph War memorial column» u centru Dunedin-a i položili vijence ispred Turske zajednice.

Naredne i sljedeće otprilike 16 godina, brat Akif Keskin prisustvovao je Anzac Day ceremonijama sam. The Otago Daily Times izvještava:

"Gospodin Akif Keskin, vlasnik Istanbul Restaurant-a, demonstrirao je jučer da je neprijateljstvo između Turaka i Novozelanđana stvar prošlosti. Jedan broj veterana s Galipolja kao i gradonačelnik gospodin T. K. S. Sidey, i gospodin Mr F. J. Gray, predstavnik R.S.A., sjedili su za njegovim stolom za specijalno pripremljeni Turski ručak. Turska zastava i zastava Unije viorile su se jedna pored druge iznad okupljališta a cvjetna dekoracija koja je sadržavala polumjesec i pet zvjezdica nosila je tekst «Mir i dobra volja svim nacijama u ime Turske »

Kroz sljedeće dvije dekade brat Akif Keskin je redovno na «Anzac Day» ugošćavao veterane Galipolja, članove RSA na večeri u svom restoranu koji se nalazio u ulici «Princess Street» u centralnoj gradskoj zoni.

1961. god Otago Daily Times piše:

Zahvaljujući «magičnom čelimu» vlasnika turskog restorana, deset veterana Galipolja iz Dunedina proveli su večer Anzac Day-a u autentičnom Turskom okruženju.

U «arapskim noćima» raskošne nove "Turske sobe" u Istanbulskom Restoranu, gospodin Akif Keskin, ugostio je članove Asocijacije veterana Galipolja iz Dunedin-a (Gallipoli Veterans Association). "Osjećao sam da moram nešto uraditi u ime moje države," rekao je gospodin Keskin, koji vjeruje da je on jedini Turčin u Novom Zelandu.

Dok su njegovi gosti sjedili na turski način prekrštenih nogu na jastucima raspoređenim po sobi, gospodin Keskin je čitao pismo Turskog ministarstva Vanjskih poslova, a u ime šefa države Generala Cemala Cursela.

Gospodin Keskin je rekao da su njegov otac i djed borili na Galipolju

U novembru te godine brat Keskin je hospitaliziran zbog ulcera, zdravlja mu je bilo narušeno zbog iscrpljenosti poslom.

Sedmicu kasnije 10. novembra njegov restoran je zahvatila vatra, dok je njegova supruga bila sama i u toj katastrofi lokal je uništen.

Na nesreću vatra je izbila u 4:30 i vatrogasci su bili usporeni saobraćajnom gužvom.

Keskinova supruga je prošla s lakšim opekotinama ali je posao stao na tri mjeseca zbog neophodne rekonstrukcije.

Taj incident je bio vijest na naslovnoj strani Otago Daily Times-a pošto je Vatrogasna brigada Dunedina (Dunedin Metropolitan Fire Brigade) zatvorila centar grada da bi se borila s vatrom u časovima najveće gužve u gradu.

Drugog februara njegov restoran je otvoren s novim dekoracijama. Ali krajem mjeseca brat Keskin je učestvovao u automobilskoj nezgodi i ponovno se našao u bolnici, dok je njegov auto teško oštećen.

Brat Akif Keskin i njegova žena su evidentno bili veoma popularni ljudi.

U aprilu 1963. god. cijela familija je predstavljena u ženskoj sekciji Otago Daily Times-a Nakon devet mjeseci odmora u Njemačkoj, djeca nisu bila u stanju da ispravno govore engleski.

1965. godine Keskin se pridružio grupi veterana na putu u Tursku prilikom obilježavanja 50-te godišnjice bitke.

Naredne godine ponovno je posjetio Tursku i kao suvenir uzeo komad stijene s Galipolja koju je donio u Dunedin i predočio R.S.A.

U augustu 1968. god Keskin je kupio veliko imanje u sjevernoj Taieri, zemlji sjeverno od Mosgiel-a. Imanje je poznato kao "Salisbury Estate" i on je objavio plan da ga pretvori u veliki restoran na otvorenom u njemačkom stilu.

Zemlja je locirana na periferiji grada Dunedina i čak i danas je zadržala ruralnu atmosferu. Āetiri akre šipražja su transformisane od strane pokojnog prethodnog vlasnika u kolekciju atraktivnih vrtova u kojima se mješalo egzotično i lokalno drveće i među kojim se isticala fontana.

Keskin je namjeravao da objedovanje nadopuni s vanjskim aktivnostima i mjestom gdje se djeca mogu igrati.

U «The Wises New Zealand Post Office Directory», Volume IV, Otago-Southland" edicija za 1969, brat Keskin je identifikovan kao vlasnik restorana na adresi: 18 Dunblane Street.

U 1970-toj godini Keskin se preselio iz Princess Street-a i otvorio novi restoran na adresi: 43 Moray Place, ponovno u centru Dunedina. Njegov novi poduhvat je nazvan «Restoran Ankara» (the Ankara Restaurant) i obilježavale su ga turske dekoracije. Novi sadržaj je bio ponuda da se osoblje obuče u Turske nacionalne nošnje u specijalnim prilikama. Dok je ponos starog restorana bila tropska riba, novi je kao atrakcije imao dva jarko žuta kanarinca koji su bili zaduženi za «muziku».

Još jedna atrakcija bila je vitrina prepuna zanimljivosti: stari komadi intrigantnog kineskog porculana, prefinjene lampe i velika kolekcija Turskih lula, ručno izrađenih i neobično oblikovanih.

1976. god. brat Akif Keskin je otišao. Najprije se vratio u Evropu planirajući da se smjesti u Njemačkoj s suprugom i djecom. Posao s imanjem The Salisbury Estate nije bio popularan kao što se nadao i nevoljko ga je prodao u junu. Kasnije su se preselili iz Njemačke u Kaliforniju gdje je Keskin ponovno otvorio prodavnicu. Zadnji izvještaj o njemu bio je u The Otago Daily Times u aprilu 1982. godine kada je prisustvovao the Anzac Day paradi u Dunedinu.

Zanimljivo je da neki od muslimanske braće među bosanskom i albanskom populacijom u Dunedinu koji ga se sjećaju, insistiraju da on u stvari nije bio pravi Turčin, već slavenski musliman. Postoji mali broj muslimana Slavena u Makedoniji koji se često izjašnjavaju kao Turci, iz niz razloga (često samo zbog jednostavnosti). Nasuprot tomu albanski izvori sugeriraju da Keskin nije bio do urbane elite koja je govorila Turski, već vodi porijeklo iz albanske porodice. Allah najbolje zna.

U svakom drugom pogledu Brat Akif Keskin ostaje u neku ruku enigma: Ko je on bio? Da li je još uvijek živ. Ako neko ima dodatnih informacije molim da me kontaktira na adresu: abdullah@xtra.co.nz